

Dani e-infrastrukture – Srce DEI 2021
Konferencija projekta HR-ZOO
28. i 29. travnja 2021.

Hrvatski arhiv podataka za društvene znanosti CROSSDA - pružatelj usluga za CESSDA ERIC

Marijana Glavica, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
v. d. voditelja arhiva CROSSDA i nacionalna predstavnica za CESSDA ERIC

CESSDA ERIC

- CESSDA je Konzorcij europskih arhiva podataka za društvene znanosti
 - duga tradicija, ERIC od 2017.
 - glavni cilj je povećati ponovno korištenje podataka u području društvenih znanosti
- Hrvatska je članica CESSDA ERIC-a od 2019.
 - Ministarstvo znanosti i obrazovanja ostvarilo članstvo
- obaveze članstva, između ostalog:
 - plaćanje godišnje članarine ✓
 - imenovanje nacionalnog pružatelja usluga za CESSDA ERIC ✓?
 - Filozofski fakultet u Zagrebu imenovan nacionalnim koordinacijskom ustanovom
 - pružanje financijske potpore nacionalnom pružatelju usluga kako bi mogao zadovoljiti kriterije propisane u Statutu CESSDA ERIC-a ✓?
 - Sporazum o potpori, redovito godišnje financiranje
 - Mogućnost zapošljavanja asistenata i/ili poslijedoktoranada
 - sudjelovanje u radu tijela CESSDA ERIC-a
 - u GA predstavnik Ministarstva ✓?
 - u SPF - predstavnik pružatelja usluga ✓

CROSSDA - Hrvatski arhiv podataka za društvene znanosti

- osnovan 2020. pri Filozofskom fakultetu u Zagrebu kao pružatelj usluga za CESSDA ERIC
- osoblje: postojeće osoblje iz Knjižnice FFZG-a s dijelom radnog vremena i 2 asistenta zaposlena potporom MZO
- bavi se podacima u području društvenih znanosti (kvantitativni i kvalitativni)
 - prikupljanje i selekcija (dovoljno dokumentacije, zadovoljeni etički standardi)
 - priprema podataka i dokumentacije za dugoročnu pohranu (provjera integriteta podataka i dokumentacije, provjera anonimnosti, formati, metapodaci, DOI)
 - pohrana podataka
 - pružanje na korištenje (otvoreni i ograničeni pristup)
 - pružanje podrške istraživačima o upravljanju podacima tijekom cijelog istraživačkog ciklusa
 - preduvjet za kasnije arhiviranje podataka; fokus na specifičnosti podataka u društvenim znanostima
- u drugim zemljama arhivi podataka osnivaju se jer istraživači istraživači imaju obavezu pohrane podatka

"Što je moguće otvorenije, po potrebi zatvoreno"

- otvoreni mogu biti samo anonimni podaci
- potpuna anonimizacija nije moguća u velikom broju istraživanja u području društvenih znanosti
 - kvantitativna istraživanja - velik broj demografskih varijabli
 - kvalitativna istraživanja u društvenim istraživanjima
- podaci (naročito kvalitativni) gube informacijsku vrijednost ako su pretjerano anonizirani
- podatke je ipak moguće učiniti dostupnima!
 - privola (zakonska i etička)
 - anonimizacija
 - reguliranje pristupa

Razine pristupa podacima u arhivu CROSSDA

- **otvoreni podaci**

- Korisnicima se dozvoljava korištenje podataka sukladno uvjetima licence Creative Commons Autorstvo 4.0 Međunarodna (CC BY 4.0).
- Bilo tko može preuzeti podatke, bez potrebe za registracijom. Prilikom preuzimanja podataka korisnik treba potvrditi da je upoznat s uvjetima licence CC BY 4.0

- **podaci dostupni samo za znanstvene svrhe**

- Korisnicima se dozvoljava korištenje podataka samo u znanstvene svrhe, što uključuje i korištenje podataka za izradu doktorskih disertacija, poslijediplomskih specijalističkih radova i diplomskih radova na razini diplomskih studija. Nije dozvoljeno korištenje u svrhu nastave, niti za završne radove na razini preddiplomskog studija.
- Podatke mogu preuzeti samo registrirani korisnici koji su se identificirali i obavezali da će podatke koristiti samo za dozvoljene svrhe te da će poštivati opće uvjete korištenja podataka.

Trenutne aktivnosti i planovi

- Projekti unutar CESSDA Agenda 2021-2022
 - Resource Directory
 - Journals Outreach
 - Training Events
 - Survey on new data types
 - Training Working Group
- Projekt COORDINATE, 2021-2024 (Obzor 2020), zajedno s Institutom Ivo Pilar
 - **CO**hort **cO**mmunity **R**esearch and **D**evelopment **I**nfrastructure **N**etwork for **A**ccess **T**hroughout **E**urope
 - tema: dobrobit djece i mladih
 - koordinator: Sveučilište Metropolitan u Manchesteru
 - CROSSDA sudjeluje u provođenju treninga o sekundarnoj analizi podataka i arhiviranju postojećih podataka u Institutu Ivo Pilar
- edukacija korisnika i zaposlenika
- razvoj procedura za prihvata i distribuciju podataka koji nisu anonimizirani
- implementacija dodatnih funkcionalnosti za Dataverse softver (trenutno razvoj za potrebe CESSDA unutar SSHOC projekta)
- prevođenje tezaurusa
- certifikacija (CoreTrustSeal)
- suradnja
 - ustanove koje proizvode podatke
 - Srce - potreban prostor za arhivske kopije podataka
 - udruga Znak - podaci koji podupiru rezultate iznesene u članku

Hvala na pažnji!

<https://www.crossda.hr>

arhiv.podataka@ffzg.hr

[@crossda_data](#)

Ovo djelo dano je na korištenje pod licencijom *Creative Commons Imenovanje-Nekomercijalno* 4.0 međunarodna.
Licencija je dostupna na stranici: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.